

3.379 IKTUS KASU BERRI/URTEAN¹²

HERIOTZ ERAGILEA³

2

EMAKUMEAK

2

GIZONAK

KOSTU OSOA OSPITALERATZEETAN¹¹

35 MILIOI EURO

DESGAITASUNAREKIN LOTUTAKO KOSTUA^{14,15}

305 MILIOI EURO

>80%

SAIHESTU DAITEZKE^{7,8}

FIBRILAZIO AURIKULARRAREN ONDORIOZKO IKTUSAK DIRA EZGAITZAILEENAK ETA GARESTIENAK¹⁸

FIBRILAZIO AURIKULARRAK **X5**

BIDERKATZEN DU **IKTUSA** IZATEKO ARRISKUA
ETA **X2** HERIOTZEKO¹⁸

x5

x2

IKTUSAREN PREBENTZIOAREN GAKOAK

BIZITZA OSASUNGARRI OHITURAK
ETA ESTILOAK SUSTATZEA

OSASUN ASISTENTZIA EGOKIA

PREBENTZIOARAKO TRATAMENDU
EGOKIEN ERABILERA

HAUEN ABALAREKIN:

HAUEN ABAL
ZIENTIFIKOAREKIN:

FEDERACION ESPAÑOLA
DE ASOCIACIONES
DE ANTICOAGULADOS

IKTUSAREN ZIFRAK EUSKADIN

EUSKADIN **3.379 KASU BERRI** ERREGISTRATZEN DIRA URTEAN¹²
ETA GAIXTASUN ZEREBROBASKULARRAREN ONDORIOZKO **1.363 HERIOTZ**³

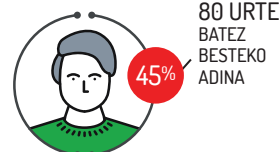
3.379 KASU BERRI/URTEAN¹²

KOSTU OSOA/URTEAN^{12,4} **93** MILIOI EURO

EZBEHARREN ARTEAN GIZONEN PROPORTZIOA HANDIAGO DA

1.363 HERIOTZA URTEAN³

HERIOTZA TASA ADINEN ARABERA DOITUTA, 100.000 BIZTANLEKO⁵ **23**

HERIOTZEN ARTEAN EMAKUMEEN PROPORTZIOA HANDIAGO DA

HERIOTZA ZERGATIAK: ZEIN LEKU HARTZEN DU IKTUSAK?³

IKTUSA JASATEKO ARRISKU FAKTORE ALDAGARRIAK⁶

ARIKETA FISIKO EZA DISLIPIDEMIA

OBESITATEA ETA GANTZAREN BANAKETA

HIPERTENTSIQA

ELIKADURA ETA NUTRIZIOA

BIHOTZKO BESTE GAIXTASUN BATZUK

TABAKO KONTSUMOA

DIABETES MELLITUSA

FIBRILAZIO AURIKULARRA

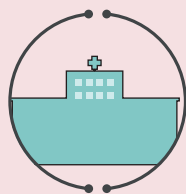
> 80%

SAIHESTU DAITEZKE^{7,8}

ERREFERENTZIAK: 1. Diaz-Guzmán et al. Stroke and Transient Ischemic Attack Incidence Rate in Spain: The IBERICTUS Study. CED. 2012.2. Estadística Instituto Nacionala. Biztanleria zifrak. 2002tik zehaztutako serieak. Autonomia Erkidegoen araberako emaitzak. Biztanleak dataren, sexuaren eta adinaren arabera. 2018ko urtarilaren leko biztanleen datuak. <http://www.ine.es/jaxi/T3/Tabla.htm?t=9681&L=0>. Eskuratu: 2018ko azaroaren 27a. 3. Estadística Instituto Nacionala. Heriotzaren zergatiaren araberako heriotzak 2016an. Heriotzak bizi diren erkidegoaren eta hiri autonomoaren, zergatien (zerrenda murriztua), sexuaren eta adinaren arabera. <http://www.ine.es/jaxi/Datos.htm?path=/t15/p417/a2016/10/&file=02001.px>. Eskuratu: 2018ko urriaren 25ean. 4. Alvarez-Sabin et al. Economic impact of patients admitted to stroke units in Spain. Eur J Health Econ. 2017. 5. Osasun, Kontsumo eta Ongizate Ministerioa. Estadística Ataria. Adimen eta kudeaketa Saila. Heriotza tasa heriotzaren zergatiaren arabera. Heriotza tasa doitu 2016. <https://pestadistico.inteligenciadigestion.mscbs.es/publicoSNS/Comun/Informe.aspx?IdNodo=5012>. Eskuratu: 2019ko marxoaren 28a. 6. American Stroke Association. Stroke Risk Factors You Can Control, Treat and Improve. <https://www.strokeassociation.org/en/about-stroke/stroke-risk-factors/stroke-risk-factors-you-can-control-treat-and-improve>. 2018. Eskuratu: 2019ko otsailaren 21a. 7. Mayo Clinic. Stroke - Symptoms and causes. Mayo Clinic. <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/stroke/symptoms-causes/syc-20350113>. 2017. Eskuratu: 2019ko otsailaren 21a. 8. O'Donnell et al. Global and regional effects of potentially modifiable risk factors associated with acute stroke in 32 countries (INTERSTROKE): a case-control study. The Lancet. 2016.

OSASUNeko ZENBAT BALIABIDE KONTSUMITZEN DITU IKTUSAK?

AZKEN 12 HILABETEETAN

SENDAGILEARENGANA EGINDAKO
BISITEN BATEZ BESTEKOA⁹
PAZIENTEA/URTEA

IKTUSA DUTEN PAZIENTEAK

12,1

PAZIENTE OSASUNTSUAK *

3,4

LOTETSITAKO KOSTUA^{9,10}
PAZIENTEA/URTEA

890€

230€

ANBULATORIOA

ERIZAINNTZA, FISIOTERAPIA EDO PSIKOLOGIA
BISITATU DU⁹

40%

30%

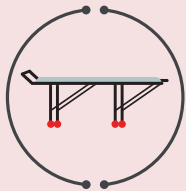

ANALITIKA, ERRADIOGRAFIA, TAC-A,
ESKANERRA, ESKOGRAFIA EDO
ERRESONANTZIA MAGNETIKOA
EGIN DU⁹

98%

69%

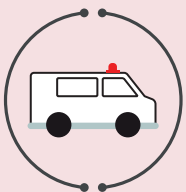
OSPITALEKOA

OSPITAL BATEAN INGRESOA IZAN DU⁹

18%

1%

LARRIALDI ZERBITZUA ERABILI DU⁹

32%

21%

OSPITALERATZE
KOPURUA NOZ-EN 2015EAN¹¹

5.175

BATEZ BESTEKO KOSTUAGAIXOTASUN
ZEREBROBASKULAR BAKOITZEKO 2015EAN¹¹

6.861 €

OSPITALERATZEEN KOSTU OSOA¹¹

35 MILIOI EURO (35.507.435€)

ERREFERENTZIAK: 9. Estatistika Institutu Nazionala. 2017ko Osasun Inkesta Nazionala. Helduen galdetegia. <https://www.msrebs.gov.es/estadisticas/microdatos.do>. 2017. Eskuratu: 2017ko urriaren 30ean.

10. Autonomia Erkidegoetako zerbitzu publikoen tarifa ofizialen batez bestekoa. 2017. 11. Osasun, Kontsumo eta Gizarte Ongizate Ministerioa. Estatistikaren Ataria. Adimen eta Kudeaketa Saila. Ospitaleratze datuen Oinarriko Gubxieneko Multzoa (CMBD-H)/Ospitaleratze diagnostikoak. <http://pestatistico.inteligenciadegestion.msssi.es/publicoSNS/comun/ArbolNodos.aspx?idNodo=6386>. Eskuratu: 2017ko urriaren 30ean.

* 2017ko Osasun Inkesta Nazionalaren zerrendetan inolako gaixotasun kronikorik ez zutela adierazi zuten pertsonak.

IKTUSA DUTEN PAZIENTEEN DESGAITASUNA ETA BIZITZA KALITATEA

IKTUSA JASAN ETA 15 URTERA, **3 PAZIENTETIK 2K** NOLABAITEKO DESGAITASUN MOTA IZANGO DUTE¹²

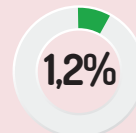
MUGIKORTASUN
ARAZOAK DITU¹³

IKTUSA DUTEN PAZIENTEAK

IKTUSA DUTEN PAZIENTEAK *

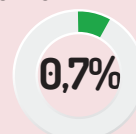
EGUNEROKO JARDUERAK
EGITEKO ARAZOAK DITU¹³

IKTUSA DUTEN PAZIENTEAK

IKTUSA DUTEN PAZIENTEAK *

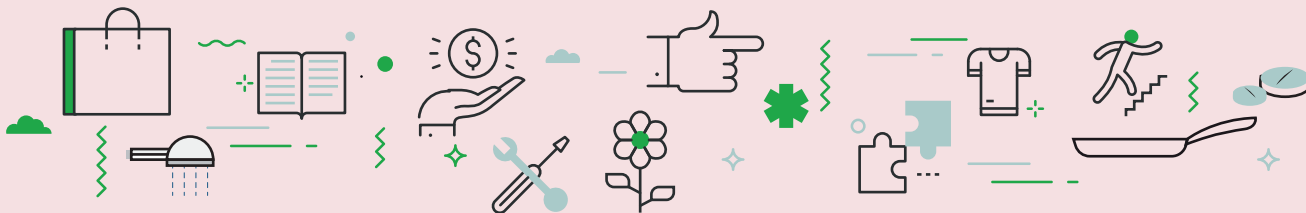

ETXEAREKIN ERLAZIONATUTAKO JARDUERAK EGUNEROKO OINARRIZKO JARDUERAK (≥ 65 URTE)⁹

ZAILTASUNAK DITU:

- 70% ALDIAN BEHIN ESFORTZU HANDIA ESKATZEN DUTEN ETXEKO LANAK LAGUNTZARIK GABE EGITEKO
- 55% ETXEKO LAN ARINAK LAGUNTZARIK GABE EGITEKO
- 55% EROSKETAK LAGUNTZARIK GABE EGITEKO
- 43% JATEKOA LAGUNTZARIK GABE PRESTATZEKO
- 33% BERE BOTIKAK LAGUNTZARIK GABE HARTZEKO
- 27% TELEFONOA LAGUNTZARIK GABE ERABILTZEKO
- 22% NORBERAREN DIRUA LAGUNTZARIK GABE ADMINISTRATZEKO

- 30% ARROPAK LAGUNTZARIK GABE JANZTEKO EDO KENTZEKO
- 26% LAGUNTZARIK GABE DUTXATZEKO EDO BAINATZEKO
- 21% AULKIAN EDO OHEAN LAGUNTZARIK GABE ESERTZEKO EDO ALTXATZEKO EDO OHERA JOATEKO
- 21% KOMUNERA LAGUNTZARIK GABE JOATEKO
- 10% LAGUNTZARIK GABE JATEKO

BIZITZAKO URTEAK KALITATEAREN ARABERA DOITUTA¹³

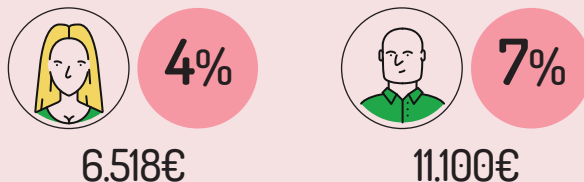

ERREFERENTZIAK: 12. Crichton et al. Patient outcomes up to 15 years after stroke: survival, disability, quality of life, cognition and mental health. Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry. 2016. 13. Estatistika Institutu Nazionala. Osasunari Buruzko Inkesta Nazionala 2011-2012. Helduen galdetegia. <https://www.msbs.gob.es/estadisticas/microdatos.do>. 2012. Eskuraturia: 2018ko urriaren 30a. 14. Estatistika Institutu Nazionala. Desgaitasunari, Autonomia Pertsonalari eta Mendekotasun Egoerei buruzko Inkesta, 2008. https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176782&menu=resultados&secc=1254736195313&idp=1254735573175. 2008. Eskuraturia: 2018ko urriaren 30a. 15. Oliva-Moreno et al. Economic valuation of informal care in cerebrovascular accident survivors in Spain. BMC Health Serv Res. 2013 lanean oinarrituta egindako barne azterketa. * 2017ko Osasun Inkesta Nazionalaren zerrendetan inolako gaixotasun kronikorik ez zutela adierazi zuten pertsonak.

DESGAITASUNAREKIN ETA ZAINKETA INFORMALEKIN LOTUTAKO BALIABIDEEN KONTSUMOA

AZKEN 12 HILABETEETAN DESGAITASUNAREN ONDORIOZ JASOTAKO PRESTAZIOAK¹⁴

ALDIZKAKO PRESTAZIOA

BATEZ BESTEKO PRESTAZIOA PAZIENTE ETA URTE BAKOITZEKO

ARRETA EDO ZAINKETA PERTSONALAK JASOTZEN DITU BERE DESGAITASUNAREN ONDORIOZ¹⁴

DESGAITASUNEN ONDORIOZKO PRESTAZIOEN URTEKO KOSTUA¹⁴

8 MILIOI EURO

ZAINKETA INFORMALEN URTEKO KOSTUA^{14,15}

296 MILIOI EURO

DESGAITASUNEN ETA ZAINKETA INFORMALEN ONDORIOZKO KOSTU OSOA^{14,15}

305 MILIOI EURO

FIBRILAZIO AURIKULARRAREN GARRANTZIA IKTUSAREN PREBENTZIOAN

56.243

FIBRILAZIO AURIKULAR KASU^{2,16}

FIBRILAZIO AURIKULARRAK ERAGINA DU

40 URTE EDO GEHIAGOKO

BIZTANLERIAREN %4,4AN¹⁶

47.807

%85AK FIBRILAZIO AURIKULAR EZ BALBULARRA DU^{2,16,17}

x5

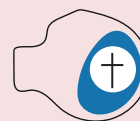
FIBRILAZIO AURIKULARRAK X BOST BIDERKATZEN DU IKTUSA JASATEKO ARRISKUAA¹⁸

FIBRILAZIO AURIKULARRAREKIN ERLAZIONATUTAKO

x2

IKTUSAREN ONDORIOZ HILTZEKO ARRISKUA BIKOITZA DA¹⁸

20%

IKTUSEN %20AREN ARDURADUNA DA¹⁸

676

FIBRILAZIO AURIKULARRAREN ONDORIOZKO IKTUS EUSKADIN

FIBRILAZIO AURIKULARRAREN ONDORIOZKO IKTUSAK DIRA EZGAITZAILEENAK ETA GARESTIENAK¹⁸

FIBRILAZIO AURIKULARRA DAUKAN ETA K ANTIBITAMINA HARTZEN DUEN ESPAINIAKO PAZIENTEEN

%50 INGURU EZ DAGO ONDO KONTROLATUTA. HORREK IKTUS BAT EDO HEMORRAGIA BAT ERAGIN DEZAKE¹⁹

EUSKADIN NAZIO ETA NAZIOARTEKO KARDIOLOGIA PRAKTIKA KLINIKORAKO GIDATAN^{20,21} ADIERAZTEN DIREN AHOLKUAK JARRAITUKO BALIRA, URTEBETEAN HAU EK SAIHESTU AHAL IZANGO LIRATEKE*^{22,23,24}

AHOKO ANTIKOAGULATZAILE ZUZENAK

ACODs

IKTUS BERRIAK

121

ODOL-GALTZE HANDI GERTAKARIAK**

208

IKTUSAREN PREBENTZIOAREN GAKOAK

BIZITZA OSASUNGARRI OHITURAK ETA ESTILOAK SUSTATZEA

OSASUN ASISTENTZIA EGOKIA

PREBENTZIOARAKO TRATAMENDU EGOKIEN ERABILERA

weber

Bristol-Myers Squibb

ERREFERENTZIAK: 16. Gómez-Doblas et al. Prevalencia de fibrilación auricular en España. OFRECE azterlanaren emaitzak. Rev Esp Cardiol. 2014. 17. Zoni-Berisso et al. Epidemiology of atrial fibrillation: European perspective. Clin Epidemiol. 2014. 18. Camm et al. Guías de práctica clínica para el manejo de la fibrilación auricular. 2. edizio zuzendua. 2011ko apirilaren 8a. Revista Española de Cardiología. 2010. 19. Roldán Rabadán et al. Relation of quality of anticoagulation control with different management systems among patients with atrial fibrillation: Data from FANTASIA Registry. European Journal of Clinical Investigation. 2018. 20. Kirchhof et al. Guía ESC 2016 sobre el diagnóstico y tratamiento de la fibrilación auricular, desarrollada en colaboración con la EACTS. Revista Española de Cardiología. 2017. 21. January et al. 2019 AHA/ACC/HRS Focused Update of the 2014 AHA/ACC/HRS Guideline for the Management of Patients With Atrial Fibrillation. Circulation. 2019. 22. IQVIA. Tratamientos Por Día Para La Fibrilación Auricular. 2018ko azaroa. Europar Batasuna UE-15. 2018. 23. IQVIA. Tratamientos Por Día Para La Fibrilación Auricular. 2018ko urria. Lauhileko Mugikorreko Batez bestekoa. Autonomia Erkidegoa. 2018. 24. Anguita Sánchez et al. Anticoagulantes orales directos frente a antagonistas de la vitamina K en pacientes del «mundo real» con fibrilación auricular no valvular. FANTASIA azterlana. Revista Española de Cardiología. 2019. * Saihestutako iktus eta odol-galtze handi kopurua, Euskadiko ACOD erabilera kuotak (%30) Europakoekin (%68) alderatzen badira aurreikusten da. Saihestutako gertakariak, gertakari kopurua 100 pertsona-urtera aplikatuz kalkulatu da. (iktusa: 1,07 K antibitamina eta 0,40 ACODetan; odol-galtze handiak: 3,28 K antibitamina eta 2,13 ACODetan, Anguita Sánchez et al-ek Euskadin fibrilazio aurikular ez balbularra duten biztanleei egindako azterlanaren datuek erakusten dutenez (47,807)^{2,16,17}. ** Odol-galtze hilgarria edo/eta odol-galtze sintomatikoa gune edo organo kritiko batean, burmuin barruan, bizkarrezur barruan, begi barruan, peritoneoaren atzealdean, artikula barruan edo perikardioan, edo sindrome konpartimentala duen muskulu barrukoan, edo eta hemoglobinaren mailak 2 g/dl (1,24 mmol/l) edo gehiago jaistearen eraginez duen edo odol oso edo eritrozito bi unitate edo gehiagoren transfusioa eskatzen duen odol-galtzea. (Schulman et al. Definition of major bleeding in clinical investigations of antithrombotic medicinal products in non-surgical patients. Journal of Thrombosis and Haemostasis. 2005).